

Lilja Sigurðardóttir
Cușca

Titlul original: *Búrið*

We know
books

Lilja Sigurðardóttir

Cușca

traducere și note
de Liviu Szöke

CRIME SCENE PRESS
2024

Copyright © Lilja Sigurðardóttir, 2017

Title of the original Icelandic edition: *Búrið*

Published by agreement with Forlagið, www.forlagid.is

Copyright © CRIME SCENE PRESS, 2024, pentru această ediție

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

CRIME SCENE PRESS

Piața Presei Libere nr. 1

e-mail: redactia@crimescenepress.ro

tel.: 021.317.91.37; 021.317.91.42; fax.: 021.317.91.43

www.crimescenepress.ro

CRIME SCENE PRESS

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SIGURÐARDÓTTIR, LILJA

Cușca / Lilja Sigurðardóttir; trad. de Liviu Szöke. - București:

Crime Scene Press, 2024

ISBN 978-630-6542-64-2

I. Szöke, Liviu (trad.)

821.113.3

Director editorial: GEORGE ARION

Coperta: ALEXANDRA BARDAN

Redactor: GEORGE ARION JR.

Corectură: RUXANDRA MANUELA ARION

Tehnoredactor: GELU ISPAS

Bun de tipar: septembrie 2024

Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

1

Ușa celulei se închise în urma Aglei cu un sunet discret. Ușile și toți pereții noii închisori Hólmsheiði aveau izolare fonică, astfel încât seara aripa femeilor era liniștită. Nicio izbitură, niciun strigăt și niciun murmur de televizor nu răzbătea dinspre celulele celorlalte femei care-și ispășeau pedepsele aici. Domnea o liniște apăsătoare, care părea să o învăluie precum o apă în care ea se scufunda încet și lin.

Fusese conștientă că nu avea să fie o experiență plăcută. În urmă cu câțiva ani petrecuse în arest vreo două zile în timpul cazului de manipulare a pieței care fusese construit împotriva ei, așa că se așteptase la ceva asemănător. Situația de acum era însă diferită de orice anticipase. Una era să petreacă în celulă două-trei zile, la finalul cărora avocatul său apăruse precum un înger păzitor și o luase ca să o scoată la cină, și cu totul altceva era să pășească în această clădire, care încă mai mirosea a zugrăveală proaspătă și mortar umed, știind că avea să fie lumea ei timp de un an.

Mai avea o lună întreagă până devenea eligibilă pentru eliberare condiționată. În mintea ei își împărțise pedeapsa în două: trebuia să-și ispășească jumătate din ea, iar pentru restul urma să fie liberă pe cauțiune. Însă acum, când a doua perioadă nu mai părea așa departe, se simțea copleșită de agitație. Într-un fel, devenise ca un animal de la grădina zoologică ce nu mai îndrăznește să-și părăsească cușca de teama de a privi libertatea în ochi.

Pe parcursul pedepsei, cușca începuse să i se pară un loc tot mai confortabil, până în punctul în care îi amortise toate simțurile. Acum, faptul că i se luase orice putere de decizie i se părea liniștitor.

Cu cât se plânsese mai mult din pricina saltelei tari și a apei de la duș călăie ca urina, cu atât mai mult începuse să-i răzbată prin ceața conștiinței un fapt simplu: nimic din ceea ce făcea sau spunea în locul acela nu avea nicio importanță. Voința ei nu mai avea niciun impact.

Avea impresia că viața devenea din ce în ce mai lentă și i se părea tot mai dificil să ia vreo decizie. Gardienele îi sugerau adesea să joace vreun joc sau să presteze o muncă fizică, ori se ofereau să-i aducă niște cărți de la bibliotecă, dar ea nu mai avea chef nici să joace ceva, nici să muncească sau să citească. Același lucru părea valabil și pentru celelalte femei. Le văzuse pe cele ale căror pedepse începuseră după a ei înfuriindu-se și zbârlindu-se la alte deținute din cauza durerii, la fel cum o făcuse și ea – dar, după trei luni, toată furia lor se estompase, iar acum abia dacă mai vorbeau una cu alta.

Două dintre deținutele islandeze sosiseră în același moment cu Agla. Dat fiind că sistemul penitenciar era supraîncărcat, multe alte condamnate pentru delictе nonviolente, asemenea Aglei, fuseseră nevoite să aștepte o perioadă lungă înainte să poată începe să-și ispășească pedepsele. O altă femeie ajunsese aici de la o închisoare din nord, iar una li se alăturase la un moment dat, mai târziu. Femeile străine se aflau pe alt coridor, așa că veniseră și plecaseră fără ca Agla să bage de seamă. Toate jucaseră rolul de catări; erau tinere, est-europene, purtau mereu doar treninguri, aveau părul vopsit și vorbeau o engleză stricată. La fel ca deținutele islandeze, rămâneau pe propriul coridor, însă cumva comunitatea lor părea mai animată, deși uneori hohotele de râs și cântecele se puteau transforma în tipete și bătăi.

La începutul pedepsei, Agla mersese zilnic la sala de fitness, acceptase dialoguri cu duhovnicul închisorii – fie și pentru simplul motiv de a avea cu cine să mai schimbe o vorbă – și depusese un oarecare efort când îi venea rândul să gătească. De-acum, însă, nu mai avea energie pentru nimic din toate astea, iar colegele ei

deținute erau norocoase să primească budincă de orez și supă cu carne, din moment ce ea nu mai avea energia să gătească ceva mai solicitant. Nu se plâneau: de bună seamă, la rândul lor, încetaseră de mult să mai simtă gustul mâncării.

Își luă unghiera din trusa de îngrijire personală, apoi o folosi ca să dea mici găuri în cearșaf pentru a-l putea rupe în fâșii. În mod sigur avea nevoie de două fâșii pe care să le împletească dacă voia să fie îndeajuns de rezistente. Plănuise să o facă în urmă cu mult timp – atunci când fusese anunțată că i se apropia data eliberării condiționate –, însă nu se hotărâse încă asupra zilei exacte. Mai devreme, însă, imediat după știrile de seară de la televizor, simțise că sosise momentul potrivit. Decizia nu-i era însoțită nici de suferință, nici de teamă, ci mai degrabă de un soi de epifanie, de parcă de pe propria-i minte se ridicase o ceață și, pentru prima oară după multe luni, vedea cât se poate de limpede că asta era corect să facă.

Să rupă cearșaful îi luă mai mult decât se așteptase, iar când legă cele două fâșii laolaltă, acestea își pierduseră jumătate din lungime, transformându-se într-o funie scurtă. Se uită de jur-împrejur și văzu imediat soluția, de parcă acum, când se apropia momentul, noi posibilități nebănuite i s-ar fi dezvăluit în fața ochilor. Scoase din priză cablul de la televizor și-l desfășură din colacul în care fusese prins în spatele aparatului. Avea să meargă de minune. Era imposibil să dea greș.

Formă din fâșiile de cearșaf un laț pe care și-l strânse în jurul gâtului, apoi îl legă de cablu. Se ridică în picioare și se apropie de caloriferul de pe peretele cu ușa. Era singurul lucru din celula ei de care se putea lega ceva. Agla spera că e suficient de sus pe perete. Legă cablul de partea de sus a caloriferului și trase de el – la început mai ușor, temându-se că ștreangul ei improvizat avea să cedeze, apoi cu toată forța. Părea sigur. Speră că trupul nu avea s-o trădeze în ultima clipă și să răspundă mânat de instinctul de autoconservare, încercând să o facă să se ridice în picioare.

Preț de o clipă liniștea fu întreruptă de cântecul unei mierle care și făcuse cuib undeva în apropiere. Pereții groși nu puteau înăbuși cântecul vesel al păsării, ceea ce declanșă în Agla o dorință imperioasă de a ieși la aer curat și de a inhala aroma mestecenilor proaspăt înmuguriți. Dorința îi dispăru însă în momentul în care cântecul păsării se sfârși, iar în minte i se iviră imagini cu mama sa și cu Sonja.

Durerea și regretul care însoțeau aceste gânduri erau atât de amare, încât îi umpleau inima de suferință; simțea totodată și o senzație de ușurare: aceasta era ultima oară când avea să fie chinuită așa. Nu avea să se mai afle niciodată în afara acestor ziduri, nevoită să stea singură și să se întrebe de ce o abandonase Sonja. Niciodată nu avea să mai înfrunte nesfârșitele alegeri pe care i le oferea libertatea, un lucru care, până acum, îi adusese aproape numai ghinioane. Faptul că viața ei se sfârșea venea ca o eliberare.

Se lipi cu spatele de calorifer, își trase o pungă pe cap și-și trecu ștreangul pe după gât. Imediat după ce îi strânse nodul, oftă o dată, profund mulțumită, și se lăsă în jos.

2

Vântul rece de seară îl făcu pe Anton să se înfioare. Își încheie fermoarul jachetei până sus și se uită iar la ceas pe telefon. Trecuseră opt minute de când Gunnar plecase cu motoreta pe care o aduseseră acolo unde hotărâseră să o ascundă. Singurul motiv pentru care-l luase cu el pe Gunnar era motoreta acestuia. La un moment dat se gândise să ia mașina tatălui său, pentru că se pricepea destul de bine la condus, chiar dacă n-avea decât cincisprezece ani și încă nu-și luase permisul de conducere provizoriu, dar ar fi fost un risc să ia mașina – mai cu seamă dacă erau oprți de poliție –, iar în cazul în care și-ar fi băgat careva nasul, o mașină ar fi fost mai ușor de identificat decât o motoretă cu farul stins.

Auzi pași apropiindu-se rapid din spatele său și se întoarse. Era Gunnar, care alerga spre el având pe cap casca albă, asemănătoare cu o ciupercă uriașă. Stabiliseră să poarte căști tot timpul, atât pentru a reduce posibilitatea de a fi oprți de poliție, cât și pentru ca să nu le fie vizibile fețele pe camerele de supraveghere. Din fericire, în locul acela nu părea să fie vreo cameră. În ultimele zile verificase zona de câteva ori și știa că tipii de la Drumuri și Poduri foloseau un generator pe motorină pentru lumini și ca să își încălzească ghereta. Acum însă totul era învăluit în întuneric, o beznă atât de adâncă, încât tenta verzuie a aurorei boreale care juca pe cer înspre răsărit era neobișnuit de strălucitoare.

Anton își săltă pe umăr rucsacul cu scule, apoi porniră tiptil spre gard, unde Gunnar scoase cleștele de tăiat sârmă și începu să facă o gaură suficient de mare încât să se poată strecura amândoi înăuntru.

– Asta-i abia o fantă pentru mâțe, zise Anton. Gaura trebuie să fie mai mare. Trebuie să încăpem prin ea cu rucsacurile pline în spinare.

– Bine, se arătă de acord Gunnar și mai tăie câteva fire, însă era evident că deja obosise, așa că Anton îi luă cleștele din mână și continuă treaba.

Chiar dacă era un clește destul de bun, nou-nouț și ascuțit, sârma gardului se dovedea incredibil de greu de tăiat. Trebuia să își folosească toată forța ca să poată tăia fiecare sârmă în parte.

Inițial avuseseră de gând să sară gardul, dar spirala de sârmă ghimpată din vârf le omorâse ideea în fașă – oricum ar fi trebuit s-o taie și pe aceea, așa că, la fel de bine puteau să dea uitării cățărutul și să facă o gaură în partea de jos a gardului. În plus, era mai sigur, întrucât de la nivelul solului existau mai puține șanse să fie văzuți.

– Acum trage de ea! zise Anton.

Gunnar răsuci clapa de sârmă în sus în așa fel încât Anton să se poată târi prin ea, apoi îl urmă înăuntru. Alergară ușor pe

lângă baraca muncitorilor înspre magazia din spatele ei. Anton își dădu jos rucsacul, apoi își scoaseră lanternele frontale și le fixară pe căști. Era mulțumit de această idee: puteau să vadă ce fac fără să trebuiască să țină vreă lanternă sau vreun felinar.

– Bine, rosti el după aceea. La treabă!

Gunnar nu avu nevoie să i se spună de două ori. Scoase un ciocan și începu să izbească lacătul cu el, în timp ce Anton se apucă să lucreze cu o șurubelniță, încercând să deșurubeze balamalele. Acesta era un aspect al misiunii asupra căruia nu căzuseră de acord. Petrecuseră o vreme în tufișuri, cercetând locul cu un binoclu, încercând să vadă cum era închisă magazia și contrazicându-se cu privire la cel mai bun mod de-a o deschide. Nu părea să aibă o ușă propriu-zisă, ci mai degrabă o improvizație cu un placaj care fusese decupat să se potrivească peste intrare și prins apoi cu balamale pe dinafară. După ce-și frământaseră creierii un timp, aleseseră ambele abordări: urma să afle care dintre ei reușea să intre primul în magazie. Anton știa că metoda nu avea importanță. Obiectivul era cel important. Însă Gunnar părea să creadă că principiul reprezenta, totuși, o miză și insistase să spargă lacătul, așa că Anton acceptase acest compromis.

– Gata! chiui Gunnar când primul dintre cele trei lacăte cedă și rămase atârând desfăcut.

– Super! gemu Anton, concentrat la șuruburi.

Le îndepărtase pe toate de la o balama și aproape terminase cu cea de-a doua.

În timp ce el desfăcea ultimul șurub, Gunnar încă-și mai trăgea răsuflarea după lupta cu lacătul.

Anton luă ciocanul de la el, îi strecură ciocul în deschizătură și-și propti greutatea în el. Ușa căzu, smulsă din fâțâni, și rămase atârnată de cele două lacăte din partea cealaltă.

– Daaa! cârâi Gunnar, evident cuprins de entuziasm. Ai câștigat! Fac cinste cu înghețată. Omule, ești cel mai aprig gangster din oraș!

Era limpede, se bucura de fiecare moment.

Cât despre Anton, acesta era surprins de cât de calm se simțea. Fusese convins că avea să fie mai neliniștit. Acum însă, o senzație plăcută de împlinire îl cuprinsese cu totul în vreme ce pășea în magazie și lumina de pe cască fulgera peste cutii.

Acesta era primul pas către obiectivul său. Se lăsă în genunchi și desfăcu prima ladă, apoi începu să-și îndese în rucsac batoane de dinamită.

3

– Sunt pe lista de vizitatori, spuse María, a cărei frustrare devenea tot mai pronunțată pe măsură ce petrecea mai mult timp discutând cu gardianul responsabil de relația cu vizitatorii.

Își programase vizita cu câteva zile bune înainte și refuza să creadă că Agla o scosese de pe listă. Din câte știa María, ea era singurul vizitator care venise vreodată la Agla. Da, vizitele păreau s-o turbure pe Agla, însă de fiecare dată se prelungiseră până la finalul timpului permis, chiar dacă ajungeau inevitabil să se certe și să se contrazică. Și, da, María avea mereu o listă lungă de întrebări, la care de obicei Agla refuza să răspundă, însă era limpede că vizitele sale erau singura abatere de la rutina închisorii. Cel puțin acesta bănuia María că era motivul pentru care Agla îi trecuse numele pe lista cu vizitatori. I se părea extrem de greu de crezut că acum Agla s-ar fi putut răzgândi.

– Poți suna mâine ca să programezi altă vizită, spuse gardianul, trăgându-și cămașa peste burdihan și îndesându-și-o în pantaloni. Astăzi Agla nu poate primi vizitatori.

– De ce nu? întrebă María, aplecându-se în față, cu coatele pe masă, dând astfel de înțeles că n-avea de gând să plece.

– Nu e disponibilă, răspunse gardianul, chiorându-se la lista de vizitatori și notându-și ceva pe ea.

– Vreau să aflu motivul, insistă Maria. Sau, mai bine, lasă-mă să o sun, să-mi poată spune ea direct că nu dorește o vizită.

Gardianul oftă adânc.

– Astăzi Agla nu poate primi vizitatori. Încearcă să suni mâine.

– Sunt jurnalistă de investigații și cer să aflu de ce deținuta Agla Margeirsdóttir nu e disponibilă pentru o vizită stabilită în prealabil. Dacă nu am să primesc nicio explicație, atunci nu-mi va rămâne decât să mă adresez Consiliului pentru închisori și probațiuni.

Gardianul oftă încă o dată, mai adânc, și-și dădu ochii peste cap.

– Scumpo, aici nu suntem la Guantanamo Bay. Suntem obligați să păstrăm confidențialitatea privind starea de sănătate a deținuților, deci tot ce pot să-ți spun este că astăzi Agla nu se simte bine și că, dacă vrei, poți suna mâine ca să programezi altă vizită.

Veni rândul Mariei să ofteze. Deocamdată nu prea mai avea ce să facă. Nu avea niciun rost să-și verse frustrarea pe gardian. De fapt, nu avea impresia că ar fi ceva cu adevărat straniu la absența Aglei. Pur și simplu ea era cea nerăbdătoare. De această dată, întrebările de pe lista ei erau neobișnuit de urgente: voia să afle informații despre legăturile Aglei cu Ingimar Magnússon și William Tedd, gurul piețelor stabilit la Paris. Dăduse peste ambele nume în timpul investigației ei despre Agla de pe vremea când se ocupa de infracțiunile economice în slujba procurorului special. Asta se întâmpla cu o viață în urmă, înainte ca Agla să-i fi cauzat, indirect, concedierea.

Maria își lăsa gândurile să rătăcească în timp ce se întorcea la mașină. Deși zilele începeau să devină mai lungi, soarele de aprilie era încă jos pe cer, făcând-o să mijească ochii din cauza luminii puternice. Urma să devină mai plăcut atunci când razele acelea aspre, alb-albăstrii, aveau să lase locul luminii plăcute din timpul primăverii. În lumina asta, totul părea cenușiu și moho-

rât după asprimea iernii. Deocamdată nu se zărea nici urmă de verdeață, iar soarele inunda fără milă pârloaga uscată care înlocuia solul golaș în vreme ce femeia lăsa închisoarea în urmă. Nu că momentul acela din an ar fi reprezentat vreo diferență. Oricum, n-avea să-și ia vreo vacanță de vară ca să se bucure de vreme. Nu-și putea permite un concediu. Serviciul ei de știri online, Veverița, o ajuta doar să trăiască de pe-o zi pe alta, iar asta numai datorită celor nu foarte multe reclame de care reușise să facă rost. Până acum nu izbutise să-și vândă materialele către vreo rețea media mai importantă. Acum însă avea senzația că dăduse peste ceva suculent. Numele Ingimar Magnússon și William Tedd în sine erau îndeajuns să o convingă că se află pe drumul cel bun.

Se așază la volan. Inima îi sări o bătaie când observă, atârnat de oglindă, micuțul inger de cristal dăruit de Maggi. Se întâmplase cu un an înainte să o părăsească, spunându-i că nu e persoana cu care el credea că se căsătorise. Dacă ar fi fost să meargă, totuși, pe firul timpului, atunci și divorțul putea fi pus tot pe seama Aglei. Toată viața îi fusese dată peste cap atunci când o concediase procurorul special, iar timp de multe luni rămăsese blocată într-un vârtej de furie și negare a realității. Până la urmă, Maggi se dăduse bătut, spunându-i că nici n-o mai recunoștea. Dacă era să fie pe deplin sinceră, nici măcar ea însăși nu se mai recunoștea.

Nu o ajuta deloc să se gândească prea mult la Maggi, pentru că avea să-i strice toată ziua. Dacă n-avea grijă și îi îngăduia minții să rătăcească prea mult, atunci urma să ajungă în lacrimi pe treptele din fața casei lui. În cazul acela, cel mai rău era că, deși nu se putea abține să sperie că el avea s-o invite să intre și apoi s-o țină strâns în brațe, știa prea bine că, de fapt, al avea doar să se uite la ea cu un amestec de milă și dezgust înainte să-i trântescă ușa în nas.

Porni motorul și se întrebă dacă n-ar fi fost mai bine să smulgă ingerul de la oglindă și să-l arunce afară. Însă nu reuși să o facă. Poate mâine. De dimineață, avea să sune la închisoare ca să facă

o nouă programare. Și, din moment ce acum nu putea să-i pună întrebări Aglei, trebuia să înceapă cu Ingimar.

4

Astăzi, ea se purtase ceva mai aspru decât de obicei – spre plăcerea lui Ingimar. Bărbatul rămăsese epuizat după biciuire, iar apoi avusese nevoie de ajutorul ei ca să ajungă la pat. Asta era partea cea mai plăcută, exact motivul pentru care venea la ea: ora pe care o petrecea în patul ei, la granița dintre somn și trezie, copleșit de adrenalina pe care trupul i-o pompa în mod automat în fluxul sanguin atunci când prima lovitură de bici îi ardea spatele și de endorfinele care se acumulau pe măsură ce tratamentul se prelungea, lăsându-l pe deplin amețit.

În tinerețe crezuse că tânjește, de fapt, după umilire: să fie legat, prins cu cătușe, atârnat de un cârlig și biciuit, să rămână complet la mila ei. Însă acum căpătase experiență. Clenciul era vulnerabilitatea care venea după, neputința lui atunci când ea îl ajuta, plâns tot și plin de vânătași, să ajungă în pat, unde îl ungea cu un balsam care să-i vindece spinarea, apoi îl învelea și-i șoptea vorbe dulci care îl linișteau, dar îl și încurajau, exact cum procedează o mamă cu propriul copil. Atunci se simțea cu adevărat iubit. Se simțea fericit să zacă în pat fără să trebuiască să facă nimic ca să o merite, absolut nimic.

– Bun băiat! șopti ea, apoi îl sărută pe frunte și ieși din cameră, în vreme ce el ațipea.

Rămase acolo o vreme, dormind fără să viseze nimic, habar n-avea cât, până ce gândurile îi deveniră din nou clare și ordonate, făcându-l să nu mai simtă nevoia de a sta nemișcat. Vremea pentru odihnă se terminase. Se ridică în picioare, apoi își trase

pantalonii pe el și-și luă cămașa în bucătărie, unde ea îl aștepta cu un zâmbet pe chip.

– Stai să mă uit un pic la tine, zise ea, cercetându-i spinarea. N-ai nimic, adăugă după aceea, întinzându-i tricoul fără mâneci și ajutându-l să-l îmbrace.

Ustura ca dracu', dar lui îi plăcea. Urma să simtă durerea câteva zile la rând ori de câte ori se îmbrăca, făcea duș sau se lăsa pe spate într-un scaun, și exact asta își dorea. Această reamintire a ceva ce-i era necesar, amintirea faptului că e om. La fel procedau împărații romani, care aveau un sclav ce mergea în spatele lor și le șoptea: „Adu-ți aminte că ești muritor, adu-ți aminte că ești muritor!”

– Îți fac un transfer în cont, rosti el, în timp ce-și încheia cămașa.

Ea se apropie și-l ajută cu nasturele de sus, apoi îi innodă cravata.

– Nu prea mult! îi spuse. Mereu mă plătești prea mult.

– Sunt recunoscător.

– Încă ești tulburat atunci când faci transferul, deci plătești prea mult.

– Nu mai mult decât meriți, replică bărbatul, sărutând-o pe obraz.

– Fii un vierme mic și ascultător și fă cum ți se spune!

Îi zâmbi și-i făcu cu ochiul în timp ce-l tachina:

– Altminteri o să simți...

El îi oferii o plecăciune exagerată.

– Da, stăpână!

Se înțelegeau instinctiv unul pe altul. Ea știa exact când era în regulă să presare un pic de umor în jocul pe care-l interpretau amândoi și când lucrurile trebuiau să rămână serioase, întrucât era esențial să nu se piardă impulsul.

– Sună-mă oricând dorești, adăugă ea, ținându-i ușa deschisă.

El îi trimise un pupic în zbor în timp ce cobora scările și, așa cum se întâmpla adeseori, rămase complet uluit de schimbarea pe